

**UCHWAŁA NR VIII/55/2011
RADY MIEJSKIEJ WIELICHOWA**

z dnia 14 września 2011 r.

**w sprawie gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar
przemocy w rodzinie na lata 2011 – 2016**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami¹⁾) oraz art.6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493 ze zmianami²⁾) uchwala się co następuje:

§ 1.

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie gminy Wielichowo uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2016 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Wielichowo.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący Rady Miejskiej
Wielichowa

Stanisław Marciniak

¹⁾Dz. U. z 2002 r., Nr 23, poz.220; Dz. U. z 2002 r., Nr 62, poz. 558; Dz. U. z 2002 r., Nr 113, poz. 984; Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz.1271; Dz. U. z 2002 r., Nr 214, poz.1806; Dz. U. z 2003 r. Nr 80,poz.717 ;Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568; Dz. U. z 2004 r. Nr 102, 1055; Dz. U. z 2004 r. Nr 116, poz.1203;Dz.U. z 2004 r. Nr 167, poz. 1759;Dz.U. z 2005 r. Nr 172,poz. 1441; Dz. U. z 2006 r. Nr 17, poz. 128; Dz. U. z 2005 r., Nr 175, Poz. 1457; Dz. U. z 2006 r. Nr 181, poz. 1337; Dz. U. z 2007 r. Nr 48, poz. 327; Dz. U. z 2007 r. Nr 138, poz. 974, Dz. U. z 2007 r. Nr 173, poz. 1218; Dz. U. z 2008 r. Nr 180, poz. 1111; Dz. U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458, Dz. U. z 2009 r. Nr 52, poz. 420; Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241; Dz. U. z 2010 r. Nr 28, poz. 142; Dz. U. z 2010 r. Nr 28, poz. 146; Dz. U. z 2010 r. Nr 106, poz. 675;

²⁾Dz. U. z 2009 r. Nr 206 poz. 1589; Dz. U. z 2010 r. Nr 28, poz. 146;Dz.U. z 2010 r. Nr 125, poz. 842.

Uzasadnienie do Uchwały Nr VIII/55/2011

Rady Miejskiej Wielichowa

z dnia 14 września 2011 r.

Zgodnie z ustawą z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 125, poz. 842) na gminę nałożony został obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie między innymi poprzez opracowanie i realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie stanowiący załącznik do niniejszej uchwały. Opracowanie takiego programu na lata 2011 r. – 2016 r. stanowi istotny element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Załącznik do Uchwały Nr VIII/55/2011
Rady Miejskiej Wielichowa
z dnia 14 września 2011 r.

**Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy
w rodzinie
dla
Gminy Wielichowo
na lata 2011 - 2016**

1. Wstęp

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) definiuje **przemoc w rodzinie** jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Wyróżnia się następujące formy przemocy: Przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc seksualna, przemoc ekonomiczna, zaniedbanie.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny.

Preambuła ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie brzmi „Uznając, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności. W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie ustawa ta nakłada na gminę obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsca w ośrodkach wsparcia, tworzenie zespołów interdyscyplinarnych, ponadto nakazuje opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy.

2. Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Wielichowo

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Na dzień 31 grudnia 2010 r. Gmina Wielichowo liczyła 7006 mieszkańców. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych z Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim wynosiła wtedy 190.

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie gminy w roku 2010 przeprowadzonych zostało 11 interwencji domowych. W okresie od 01 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2010 r. założono 6 „Niebieskich Kart”. Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w okresie od 01 stycznia 2010 do 31 grudnia 2010 było 7 zgłoszeń w sprawie leczenia z nałogu alkoholowego, Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że na dzień 31 grudnia 2010 r. 217 rodzin tj. 10% ludności gminy korzystała z różnych form pomocy społecznej. Pracownicy socjalni przeprowadzając rodzinne wywiady środowiskowe zdiagnozowali w 24 rodzinach przemoc, 9 rodzin podjęło współpracę w rozwiązaniu problemu. Złożono 5 „Niebieskich Kart”. 1 rodzina skorzystała ze wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej z powodu przemocy w rodzinie.

W szkołach na terenie Gminy Wielichowo zanotowano akty przemocy fizycznej i psychicznej, która wyrażała się biciem, kopaniem, szarpaniem, wyśmiewaniem, poniżaniem.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy w szkole, ale nie ujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

3. Cele programu

Celem Programu jest:

1. zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Wielichowo,
2. zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
3. zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Cele ogólne będą realizowane przez:

1. budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy,
2. diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Wielichowo,
3. podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie,
4. udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
5. oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

4. Założenia Programu

Realizacja celów Programu zakłada:

1. uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie,
2. promowanie modelu rodziny wolnego od przemocy,
3. edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie,
4. działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.

5. Program jest spójny z Programami:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy,
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wielichowo,
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),

- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 1982 r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.).

6. Zasoby Gminy Wielichowo w zakresie realizacji Programu:

1. Zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin.
2. Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą:
 - Ośrodek Pomocy Społecznej,
 - Rewir Dzielnicowych,
 - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - placówki oświatowe,
 - organizacje pozarządowe,
 - parafie,

7. Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu:

- poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym,
- dobra znajomość środowiska przez pracę pracowników socjalnych,
- dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią,
- otwartość i chęć współpracy specjalistów,
- silne więzi rodzinne,
- chęć zmiany i wyjścia z kryzysu.

8. Zagrożenia w realizacji zadań:

- stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- brak współpracy rodziny w zakresie przezwyciężania kryzysów,
- problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach,
- ubóstwo,
- brak lub zbyt mała współpraca interdyscyplinarna,
- brak motywacji ekonomicznej dla członków zespołu interdyscyplinarnego.

9. Realizacja celów Programu

CEL STRATEGICZNY :

Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

CELE OPERACYJNE :

CEL 1

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Wielichowo

Działania:

1. Określenie w drodze uchwały trybu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Podmiot realizujący działanie:

- Burmistrz Miasta i gminy Wielichowo

2. Powołanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Podmioty realizujące działanie:

- Burmistrz Miasta i Gminy Wielichowo
- Ośrodek Pomocy Społecznej.

3. Współpraca w ramach zespołu interdyscyplinarnego:

Podmioty realizujące działanie:

- pracownicy socjalni,
- przedstawiciele oświaty,
- przedstawiciele policji,
- kuratorzy sądowi,
- przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- przedstawiciele ochrony zdrowia,
- przedstawiciele organizacji pozarządowych,
- inni w zależności od zasobów,

Podstawowe zadania do realizacji:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
- podejmowanie działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą,
- inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą,
- udział w działaniach edukacyjno-informacyjnych.

4. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy:

Podmioty realizujące działanie:

- placówki oświatowo-wychowawcze,
- Gminne Świetlice Środowiskowe,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny,
- inne, w zależności od zasobów gminy.

Podstawowe zadania do realizacji:

- propagowanie skutecznych sposobów powstrzymania przemocy,
- obalanie mitów na temat przemocy,
- szkolenia na temat przemocy,

- prowadzenie kampanii zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży w zakresie ograniczenia oglądania przemocy w telewizji, grach komputerowych,
- wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne,
- organizowanie spotkań edukacyjnych dla mieszkańców, np. w świetlicach wiejskich,
- dystrybucja ulotek i informacji na temat przemocy i jej skutków,
- organizowanie konkurów, np. plastycznych, wśród dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania przemocy..

CEL 2

Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Działania:

1. Izolowanie sprawców od ofiar.
2. Udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych,
3. Przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, stosującymi przemoc.
4. Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego o nałożenie obowiązku podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu.

CEL 3

Zwiększenie bezpieczeństwa i skutecznej pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemami przemocy.

Działania:

1. Rozszerzenie działań punktu informacyjnego:
 - udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej i w specjalistycznych ośrodkach wsparcia,
 - szkolenia dla osób zgłaszających gotowość do podjęcia oddziaływań adresowanych do sprawców przemocy,
 - szkolenia z zakresu mediacji i negocjacji w sytuacjach konfliktowych,
 - udzielanie informacji na temat pozyskania zaświadczenia lekarskiego,
 - udzielanie informacji na temat praw osób będących ofiarami przemocy,
 - udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych,
 - rozpowszechnianie telefonu zaufania „Niebieska Linia”, „Pomarańczowa Linia”,
 - nawiązanie współpracy z Ośrodkami Interwencji Kryzysowej.

Podmiot realizujący działanie:

- Ośrodek Pomocy Społecznej,
 - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2. Prowadzenie działań interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy:
 - podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”,
 - przekazywanie informacji o podejmowanych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.

Podmioty realizujące działanie:

- Zespół Interdyscyplinarny,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Policja,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- przedstawiciele oświaty,
- przedstawiciele ochrony zdrowia.

3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Podmioty realizujące działanie:

- Zespół Interdyscyplinarny
- Policja,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,

Monitorowanie

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Ośrodka Pomocy Społecznej.

Sprawozdawczość

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego do dnia 30 czerwca każdego roku przedłoży Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji Programu.

Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Wielichowo, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.